

Studieplan – Ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid

15.03.2021

Fakultet for utøvende kunsthøgskole har en strategi på tre hovedområder som skal stå i et gjensidig støttende forhold til hverandre, nemlig kunsten i samfunnet, eksellens i utøvende kunst, og kunsthøgskoledidaktikk. Dette innebærer å koble kunstnerisk forskning til undervisningen som gis gjennom fakultetets studietilbud.

Doktorgradsprogrammet i kunstnerisk utviklingsarbeid favner de to forskningsdisiplinene musikk og dans. Doktorgradsprogrammet gir rom både for spisset forskning innenfor ett av disse områdene og for tverrkunsthøgskolefaglige og tverrdisiplinære undersøkelser. Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig arbeid innen kunstnerisk utviklingsarbeid, tilknyttet en teoretisk del/refleksjon. Strukturen og flere av komponentene i ph.d.-løpet er tilsvarende den vitenskapelige ph.d.-graden.

Navn på studiet

Det norske navnet på studiet: Ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid

Det engelske navnet på studiet: PhD in Artistic Research

Grad

På grunnlag av fullført og godkjent opplæringsdel, kunstnerisk resultat og avhandling/refleksjon, prøveforelesning og disputas tildeles kandidatene graden *philosophiae doctor* (ph.d.).

Studiepoeng

Ph.d.-studiet utgjør 180 studiepoeng. Utdannings-/framdriftsplanen skal legges opp slik at ph.d.-studiet skal fullføres innenfor en normert ramme på tre år. (Lovfestede permisjoner regnes ikke med).

Ansvarlig fakultet

Fakultet for utøvende kunsthøgskole (UiS) og Fakultet for kunsthøgskole (UiA)

Målgruppe

Studiet henvender seg til godt kvalifiserte kandidater, som ønsker å kvalifisere seg for det høyeste utdanningsnivået innen kunsthøgskolefeltet.

Opptakskrav

Søkeren må normalt ha fullført utøvende og/eller skapende mastergrad innen relevant fagområde fra et norsk eller utenlandsk universitet eller høyskole. Alternativt kan kunstnerisk produksjon bli vurdert som likeverdig. Relevansen av mastergraden (eller tilsvarende) vil bli vurdert av fakultetet opp imot det konkrete ph.d.-prosjektet det søkes om.

Opptak må være i samsvar med *Forskrift for gradene philosophiae doctor (ph.d.) og philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Stavanger*,

og Forskrift for gradene philosophiae doctor (ph.d.) og philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Agder.

Opptaket finansieres enten gjennom en tre- eller fireårig (med 25 % pliktarbeid) stipendiatstilling, eller gjennom økonomisk garanti fra arbeidsgiver/organisasjon. En slik garanti omfatter normalt tre års lønn, driftskostnader og kontorlokaler.

Innhold i studiet

Fagområdet for ph.d.-graden i kunstnerisk utviklingsarbeid er utøvende og skapende kunst, som ved Universitetet i Stavanger omfatter musikk, dans, og dokumentarfilm. Ved Universitetet i Agder, omfatter fagområdet teater, visuell kunst, og musikk.

Ph.d.-programmet er normert til 180 studiepoeng, det vil si tre års studium. Det består av en opplæringsdel (30 studiepoeng) og det kunstneriske doktorgradsarbeidet (150 studiepoeng). Det kunstneriske doktorgradsarbeidet er et selvstendig kunstnerisk utviklingsarbeid som også inkluderer dokumentasjon og kritisk refleksjon. Opplæringsdelen består av en obligatorisk fellesfaglig del (20 stp) og en individuell del (10 stp).

Opplæringsdelen og doktorgradsarbeidet skal ligge på høyt faglig nivå og ha nasjonal og internasjonal relevans. Utdanningen skal gi kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med målene i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket (3. syklus).

Det kunstneriske arbeidet skal stå i sentrum for doktorgradsprosjektet. Samtidig skal arbeidet følges av en eksplisitt refleksjon som ved presentasjon av prosjektet gjør det mulig for andre å ta del i den arbeidsmåten og innsikten som det kunstneriske utviklingsarbeidet genererer.

Programmet kvalifiserer for kunstnerisk virke og kunstnerisk utviklingsarbeid på nasjonalt og internasjonalt nivå.

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:

- godkjent kunstnerisk resultat
- godkjent refleksjon og dokumentasjon og et tilfredsstillende forsvar i en offentlig disputas
- godkjent gjennomføring av opplæringsdelen
- godkjent prøveforelesning over oppgitt emne

Arbeidsformer i opplæringsdelen

Målet for opplæringsdelen er at kandidatene skal få en bredde dimensjon i ph.d.-studiet, og at emnene skal støtte opp om doktorgradsarbeidet, både kunstnerisk, teoretisk og metodisk. Gjennom kurs, seminarer og konferanser skal studentene bli fortrolige med kunstnerisk tenkning, kritisk refleksjon, etikk og praksis, med særlig vekt på aktuelt og problemorientert utviklingsarbeid. Undervisningen i opplæringsdelen blir organisert i form av samlinger. Samlingene vil inneholde arbeidsformer som forelesninger, workshoper, ulike former for deling av kunstnerisk utviklingsarbeid, og diskusjoner. Diskusjonene er relatert til hver enkelt kandidats prosjekt og til kunstnerisk utviklingsarbeid på et overordnet nivå, med vekt på overføringsverdi til kandidatens eget kunstneriske utviklingsarbeid. Undervisningen kan foregå i mindre eller større

grupper. Det forventes at kandidatene forbereder og setter seg inn i ulike former for materiale i forkant, som deles og diskuteres under samlingene.

Ph.d.-kandidatene forventes å delta i fakultetets forskningsgrupper og aktiviteter. Kandidatene oppfordres til aktiv deltagelse i andre relevante nasjonale og/eller internasjonale nettverk.

Nærmere bestemmelser om undervisningsformer og arbeidskrav framkommer under den enkelte emnebeskrivelse.

Arbeidsformer i ph.d.-resultatdelen

Doktorgradsarbeidet gjennomføres under veiledning, normalt av én hovedveileder og én biveileder. Hovedveileder vil som regel være tilknyttet det fakultet hvor stipendiaten er ansatt. Hvis det er hensiktsmessig, kan biveileder komme fra et annet miljø eller en annen institusjon. Avtalen som inngås ved opptak til ph.d.-programmet regulerer rettigheter og plikter mht. veiledningen. Hovedveileder har hovedansvar for oppfølging av kandidatene i samsvar med fremdriftsplanen. Kandidat og veileder skal årlig legge frem rapport om fremdriften.

Stipendiaten skal normalt knyttes til en forskergruppe, og skal inkluderes i forskningsarbeidet ved institusjonen. I tillegg forventes det at kandidatene knytter til seg utøvende/arbeidende kunstnere innen sitt felt, og etablerer gode samarbeid i kunstfeltet der det er hensiktsmessig i forhold til det kunstneriske resultatet tilknyttet ph.d.-arbeidet.

Læringsutbytte

Læringsutbyttet på studienivået skal foreligge både på bokmål og nynorsk. Engelsk oversettelse skal foreligge i Diploma Supplement, som vedlegges søknaden.

Opplæringsdel og ph.d.-resultatet skal til sammen sørge for at kandidaten oppnår følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten skal:

- kunne anvende ulike metoder og prosesser i kunstneriske utviklingsprosjekter
- kunne bidra til utvikling av nye teorier, metoder og fortolkninger innen det utøvende og skapende kunstfeltet, og i møte mellom kunstfeltet og andre samfunnsrelevante områder
- kunne bidra til utvikling av nye dokumentasjons- og refleksjonsformer
- kunne beherske og diskutere kontekstorienterte utøvende/skapende og metodologiske problemstillinger innenfor kunsthagene

Ferdigheter

Kandidaten skal:

- kunne formulere problemstillinger for, planlegge og gjennomføre kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå, med fokus på kunstneriske metoder og resultat

- kunne håndtere komplekse faglige spørsmål og utfordre etablert kunnskap og praksis på fagområdet
- kunne utvikle en kunstnerisk praksis som er særegen og gjennom dette være i front innenfor sitt fagområde og ha et høyt kunnskapsnivå innenfor fagområdets problemstillinger og metoder
- bidra aktivt til utvikling av fagfeltet i norske og internasjonale sammenhenger.
- kunne plassere eget kunstnerisk prosjekt i en faglig sammenheng og tilføre nye spørsmål med høy aktualitet

Generell kompetanse

Kandidaten skal:

- evne å ha overblikk over, analysere og syntetisere kunstfaglig praksis og teori i relasjon til ulike kontekster
- kunne identifisere, reflektere over og håndtere relevante kunstneriske og profesjonsetiske problemstillinger og utøve sin forskning med faglig integritet
- være i stand til å formidle kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom anerkjente nasjonale og internasjonale kanaler
- kunne anvende sine kunnskaper og ferdigheter på fagområdet til å planlegge og gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter
- bidra til nytenkning og innovasjon

Relevans for arbeidsliv

UiS og UiA skal være ettertraktete forskningspartnere som følge av kritisk og uavhengig forskning med høy internasjonal kvalitet, som tiltrekker seg forskningstalenter.

Doktorgradsutdanningen i kunstnerisk utviklingsarbeid skal kvalifisere for forskningsvirksomhet på et høyt faglig nivå, og for annet arbeid i samfunnet der det stilles store krav til kunstnerisk kunnskap. Studiet kvalifiserer for forskning, undervisning, utvikling, veiledning og formidling ved universiteter og høyskoler, og ved andre offentlige og private institusjoner.

Målet for ph.d.-programmet er at kandidaten skal gjennomføre et selvstendig forskningsarbeid og ferdigstille en skriftlig refleksjon av høy kvalitet. I tillegg skal doktorgradskandidaten få en bred opplæring i teori og metode som gir dybde og bredde i eget forskningsprosjekt, og som setter prosjektet inn i en videre kontekstuell sammenheng.

De globale samfunnsutfordringene vil stå sentralt i videreutviklingen av forsknings- og innovasjonsaktivitetene ved fakultetene, og vi ønsker å være attraktiv for yngre lovende utøvere/forskere på det høyeste nivå.

UiS vil styrke det internasjonale samarbeidet og øke porteføljen av eksternt finansierte prosjekter sammen med andre anerkjente kunstmiljøer. Resultatene av stipendiatprosjektene skal komme samfunnet til gode gjennom å øke omfanget av publikasjoner i åpne tidsskrifter, offentlige kunstprosjekter (forestillinger, konserter, filmer), og gjennom relevant samarbeid med brukere av resultatene (organisasjoner, publikumsgrupper). Vi skal tilrettelegge for den enkeltes evne til gjennomføring av

doktorgradsløpet, og samtidig utvikle tilbud som gir bredde i ph.d.-kandidatenes arbeidslivskompetanse.

Oppbygning av studiet

Opplæringsdelen i ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Fakultet for utøvende kunsthøgskolen består av en obligatorisk og en valgfri del. Til sammen utgjør opplæringsdelen 30 studiepoeng. Den obligatoriske delen omfatter følgende emner:

- Den nasjonale forskerskolen i kunstnerisk utviklingsarbeid (20 studiepoeng)
- Valgfrie emner (10 studiepoeng)

Fellesfaglig opplæringsdel ved Den nasjonale forskerskolen i kunstnerisk utviklingsarbeid (20 poeng) er obligatorisk for alle kandidater i ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid.

Forskerskolen skal gi ph.d.-kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Ph.d.-kandidaten skal ha opplæring i dokumentasjon av refleksjon og resultater i kunstnerisk utviklingsarbeid, metodikk, prosjektutvikling samt etikk. Ph.d.-kandidaten skal videre få trening i formidling til fagfeller, studenter og allmennheten, og utvikle kunnskap og innsikt gjennom egen kunstnerisk praksis.

Den fellesfaglige opplæringen i regi av forskerskolen skjer gjennom seminarer, konferanser og andre relevante fora, i møte med andre kandidater og fagfeller som arbeider med kunstnerisk utviklingsarbeid nasjonalt og internasjonalt.

Med *valgfrie emner* menes akkrediterte kurs på ph.d.-nivå ved UiS, UiA, eller samarbeidende institusjoner og forskerskoler, som er relevante for kandidatens prosjekt. Slike tematiske kurs skal både skal bidra til å sikre kvalitet i prosjektarbeidet, samt sikre at kandidaten får god kunnskap om forskning/utviklingsarbeid, konseptuelle, metodiske og teoretiske perspektiver innenfor sitt felt. Dette inkluderer kurs direkte knyttet til utviklingen av det kunstneriske arbeidet/uttrykket, og kan inkludere teknologisk kompetanse, teknisk utvikling, formidlingskompetanse og lignende. Her kan kandidaten i samråd med veileder fritt velge blant tilbud ved UiS, UiA, eller ved andre institusjoner i Norge eller utlandet. Fakultetet og Universitetet samarbeider med en rekke forskerskoler og andre nasjonale og internasjonale partnere.

Godkjenning av ph.d.- kurs: kurs/emner som tilbys ved andre studiepoenggivende ph.d.-akkrediterte utdanningsinstitusjoner vil etter søknad kunne godkjennes som del av opplæringsdelen.

Alle kandidater oppfordres til å søke om gjesteopphold ved et utenlandsk universitet som en del av avhandlingsarbeidet.

Opplæringsdelen skal inneholde faglig og metodisk skolering på høyt kunstnerisk nivå for å kvalifisere til arbeidet med doktorgradsarbeidet og sikre dybde og bredde i kandidatens kunstneriske kompetanse. Den skal være med på å hjelpe kandidaten til å videreutvikle et selvstendig og reflektert forhold til egen og andres kunstneriske utviklingsarbeid, samt til dets rolle i en større sammenheng.

Emnenavn	1. studieår	2. studieår	3. studieår
Fellesfaglig opplæringsdel (Den nasjonale forskerskolen i kunstnerisk utviklingsarbeid)	20		
Valgfrie emner	10		
Ph.d.-resultat	150		
SUM	60	60	60

Arbeidskrav

1. Framdrift/prosjektseminar

Godkjent revidert prosjekt- og utdanningsplan (ph.d.-plan), inkludert uttalelse fra prosjektekstern leser.

2. Midtveisevaluering

3. Årlig fremdriftsrapportering

4. Formidling

Presentasjoner på (nasjonale og/eller internasjonale) konferanser, forelesnings-/seminarrekke og evt. populærvitenskapelige arbeider.

5. Utenlandsopphold

Internasjonalisering (anbefalt).

Opplæringsdelen (30 stp)

1. Introduksjonsseminar (1 dag, 0 stp)

2. Halvårlige framdriftsseminarer (1 dag, 0 stp)

3. Den nasjonale forskerskolen i kunstnerisk utviklingsarbeid (20 stp)

4. Valgfrie emner (10 stp)

5. Tematiske ph.d.-kurs (skrivekurs, metode, publisering) (1 dag, 0 stp)

Framdriftsrapportering

Hvert år skal kandidat og veileder skrive framdriftsrapport (jf. ph.d.-forskriften).

Rapportene godkjennes av doktorgradsutvalget. I tilfeller der det er svak progresjon og/eller avvik fra opplæringsplanen, kan doktorgradsutvalget be om tilleggsinformasjon og/eller at det gjennomføres oppfølgingssamtaler (v/prodekan eller faglig leder) med en kandidat, midtveiseminar e.l. Doktorgradsutvalget kan vurdere tvungen avslutning ved forhold som omfattes av ph.d.-forskriften §§ 5-6 til 5-9.

Prøveformer

Ph.d.-kandidaten leverer søknad om bedømmelse av det kunstneriske doktorgradsarbeidet til fakultetet de er tatt opp ved senest tre måneder før planlagt tidspunkt for presentasjon av det kunstneriske resultatet på fastsatt skjema. I henhold til § 5 i ph.d.-forskriften skal søknaden inneholde:

- Redegjørelse for hva som skal danne grunnlaget for bedømmelsen, inkludert en kort beskrivelse av prosjektet
- Konkret og forpliktende plan for presentasjon av det kunstneriske resultatet
- Redegjørelse for valg av medium, språk (engelsk eller norsk) og form for den kritiske refleksjonen og tidspunkt for levering

- Redegjørelse over opplæringsdelen og evt. annen faglig relevant skolering
- Dokumentasjon av evt. tillatelser etter ph.d.-forskriftens § 6–1
- Plan for godkjent dokumentasjon og arkivering
- Erklæring om at arbeidet ikke er levert til bedømmelse ved annen institusjon
- Erklæring om arbeidet leveres for første eller annen gang
- Erklæring fra evt. samarbeidspartnere i tilfelle fellesarbeid etter § 11–3
- Uttalelse fra hovedveileder

Fakultetet skal foreslå bedømmelseskomité i henhold til § 14 i ph.d.-forskriften. Det er derfor viktig at kandidaten varsler fakultetet i god tid før innlevering av søknad om bedømmelse.

Den offentlige presentasjonen av det kunstneriske resultatet gjennomføres på den måten som er hensiktsmessig for prosjektet.

Maks to måneder før innlevering av kunstneriske refleksjon og dokumentasjon via Research Catalogue, presenterer kandidaten det samlede kunstneriske doktorgradsarbeidet overfor bedømmelseskomiteen. Hvis bedømmelseskommisjonen finner det kunstneriske arbeidet verdig, sender de innstilling til tilhørende fakultet om at arbeidet kan forsvares ved prøveforelesning og disputas. Tematikk til prøveforelesning settes av bedømmelseskomiteen i samme innstilling.

Vurderingsformer i opplæringsdelen

Alle emner i opplæringsdelen vurderes med bestått/ikke bestått. For nærmere bestemmelser henvises det til emnebeskrivelsene.

Vurderingsformer for ph.d.-resultatet

Opplæringsdelen må være fullført og bestått i sin helhet før kandidaten kan søke fakultetet om å få ph.d.-resultatet bedømt. Bedømmelsen foretas av en sakkyndig komité. Fakultetet oppnevner en sakkyndig komité på minst tre medlemmer som skal bedømme ph.d.-resultatet, og den avsluttende doktorgradsprøven (kunstnerisk presentasjon og disputas). For ytterligere omtale av vurdering henvises til kapittel 7 i *Utkast til revidert Forskrift for gradene philosophiae doctor (ph.d.) og philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Universitetet i Stavanger*.

Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

- godkjent vitenskapelig avhandling og et tilfredsstillende forsvar i en offentlig disputas
- godkjent gjennomføring av opplæringsdelen
- godkjent prøveforelesning over oppgitt emne

Arbeids- og undervisningsformer

Kandidatene i programmet blir knyttet til aktive læringsmiljø, organisert som forskergrupper og programområder for forskning. Selvstendig arbeid er den primære arbeidsmåten i et ph.d.-studium.

For doktorgradskandidater som har hovedtilknytning ved annen institusjon, skal det inngås avtale mellom gradstildelende og samarbeidende institusjon som regulerer

kandidatenes arbeidsvilkår og herunder sikrer deltakelse i et aktivt forskermiljø (jf. ph.d.-forskriften).

Arbeidsformer og krav i de enkelte ph.d.-emnene utarbeides av emneansvarlige og godkjennes i programmets kvalitetsutvalg. Undervisningslokalene oppfyller UiS og Statsbygg sine standarder når det gjelder universell utforming.

Internasjonalisering

Ph.d.-programmet legger til rette for og ønsker at doktorgradskandidaten skal tilbringe minst tre måneder av studietiden ved en anerkjent utenlandsk utdannings- eller forskningsinstitusjon der det er mulig å arbeide med problemstillinger i tilknytning til forskningsarbeidet/avhandlingen. Dersom dette ikke er mulig, kan et opphold ved en annen norsk utdanningsinstitusjon godkjennes, eller andre ordninger som sikrer at ph.d.-kandidaten får bred innsikt i og kommer i kontakt med (alternative) fag- og forskningsmiljøer og -tradisjoner relatert til avhandlingens problemstillinger (jf. ph.d.-forskriften).

Undervisningsspråk

Undervisning og veiledning vil primært være på norsk. Deler av undervisningen og veiledningen kan også foregå på engelsk.

Kvalitetssikring og evalueringer av studiet

Obligatoriske aktiviteter for å vurdere kvalitet og framdrift i doktorgradsprosjekt:

1. Vurdering av prosjektbeskrivelse i forbindelse med godkjenning av revidert prosjekt- og utdanningsplan (revidert ph.d.-plan)
2. Vurdering av status for prosjektet/forskningsprosessen midtveis i avhandlingsarbeidet, i form av midtveisevaluering

Det gjennomføres skriftlig evaluering etter alle ph.d.-emner. Ph.d.-administrasjonen sammenfatter tilbakemeldingene fra deltakerne og sender skriftlig rapport til doktorgradsutvalget v/faglig leder. Evalueringen danner grunnlag for årlig emnerevisjon av porteføljen.

Innenfor programmet skal ph.d.-kandidater normalt være representert i utvalgsarbeid som angår opplæringsprogrammet.

Fra 2018 gjennomfører Forsknings- og innovasjonsavdelingen ved UiS en årlig (nettbasert) spørreundersøkelse der veiledere og kandidater som har fullført doktorgradsstudiet gis muligheter til å kommentere forhold knyttet til generell tilfredshet, etiske spørsmål, kvalitet og kommunikasjon. På bakgrunn av rapporter, vurderinger mm. utarbeides det en årlig faglig rapport til doktorgradsutvalget.